

nieuws uit de regio

Avifauna Park Schoonoord, Rotterdam

Park Schoonoord is gelegen aan de Kievitslaan te Rotterdam. Het gebied is opengesteld voor het publiek. Het park werd in 1987 en in 1988 geïnventariseerd. In 1987 werden 26 broedvogelsoorten vastgesteld (waaronder Spotvogel, Tuinfluiter, Zwartkop en Bosuil) en in 1988 zelfs 29 broedvogelsoorten. In de naaste omgeving broedden ook Boomvalk en Grote Bonte Specht. Van de in 1987 aangelegde vogelhoutwal hebben de vogels veel profijt. Ook andere diersoorten en de flora hebben er voordeel bij. Op doortrek werden onder meer Grote Gele Kwikstaart en Kleine Bonte Specht waargenomen.

De twee rapporten (beide zes bladzijden) zijn uitgegeven en samengesteld door Peter van Dalen, Meidoornhoek 82, 3053 BE Rotterdam, 010-4 188 467.

Inventarisatieverslag 1988 landgoed 'De Tempel', Rotterdam

Landgoed 'De Tempel' ligt aan de Delftweg te Rotterdam in de deelgemeente Overschie en omvat circa 8 ha. Het landgoed is opengesteld voor het publiek. Evenals in 1987 is ook in 1988 het landgoed geïnventariseerd op broedvogels. Er werden 42 vogelsoorten (waaronder Waterral, Casarca, Slobeend, Blauwe Reiger, Holenduif, Groene Specht, Spotvogel, Grauwe Vliegenvanger, Bosrietzanger, Kleine Karekiet, Ransuil en Halsbandparkiet) broedend vastgesteld en vijf soorten (Kievit, Tureluur, Scholekster, Visdief en Veldleeuwerik) direct grenzend aan de noordzijde. In 1988 is men begonnen met de aanleg van een aantal vogelhoutwallen in het zuidoostelijk deel van het landgoed. Deze houtwallen bewijzen nu al duidelijk hun nut voor de vogels. Ook over 1988 werd weer een rapport samengesteld waarin belangrijke aanbevelingen worden gegeven.

Peter van Dalen (adres: Meidoornhoek 82, 3053 BE Rotterdam, 010-4 188 467): De avifauna van landgoed De Tempel. Vogelinventarisatie 1988. Getypt rapport, 7 bladzijden. (1989). Nadere inlichtingen bij de samensteller.

Rapport 1988 staatsnatuurreservaat Canisvliet

Dit verslag (zeven bladzijden), met als bijlagen waarnemingsstaten van Woudaapje, Geelgors, Grote Karekiet, Bokje, Bosruiter, Zwarte Stern, Waterpieper, Zomertaling, Temmincks Strandloper en Kleine Strandloper) sluit aan bij alle sinds 1968 verschenen rapporten over het staatsnatuurreservaat Canisvliet (Staatsbosbeheer) te Sas van Gent, Zeeuwsch-Vlaanderen. Verschraling en drastische achteruitgang van fauna en flora hebben zich ook in 1988 verder gemanifesteerd. De oorzaken zijn reeds jaren bekend, maar er wordt totaal niets tegen ondernomen. Kunstmestvervuiling en jacht (zelfs in de broedtijd) namen verder toe. Luchtverontreiniging, onnatuurlijk waterpeil ten behoeve van de

landbouw en allerhande verstoring bleven een nefaste rol spelen. Bovendien wordt het gebied beheerd als een wandel/groengebied en niet als een natuurreservaat. Nesten van Slobeend, Blauwborst, Bosrietzanger en andere soorten werden uitgemaaid. In juni werd een wandelpad door het gebied bespoten. Een akker met negen klutennesten, en twee nesten van Scholeksters, één nest van Kleine Plevier en enkele kievitsnesten met vier eieren werd vijf dagen vóór het uitkomen omgeploegd. Nog meer schrijnende gebeurtenissen worden in het rapport vermeld. Van 1943 tot en met 1988 werden er op Canisvliet 237 verschillende vogelsoorten waargenomen. Van de 77 broedvogelsoorten van Canisvliet kregen er slechts 31 soorten opnieuw gelegenheid tot broeden. Niet alleen Kluit en Blauwborst, maar ook Nachtegaal en Grote Bonte Specht werden er verstoord. Alles bij elkaar een bedrevend beeld. De conclusie van de samensteller van het rapport is dat als er niet zeer spoedig op Canisvliet iets verandert wij dit eens zo waardevolle natuurreservaat bij Sas van Gent zonder meer moeten afschrijven.

Auteur van het rapport: Johan van den Steen, De Witte Leeuw 16, 4554 BG Westdorpe, Zeeuwsch-Vlaanderen. 01158-2163.

Huissense Waarden (Zuid) 1970-1984

Aan de westoever van de Rijn, tussen Huissen en Angeren, liggen de Huissense Waarden-Zuid (206 ha waard) waarvan de gegevens van 1970 tot en met 1984 over waargenomen vogels in een rapport zijn vastgelegd. In totaal werden er 156 vogelsoorten waargenomen. De 'kracht' van het weidevogelgebied ligt in de zeldzame soorten: Kwartelkoning en Grauwe Gors. Van deze landelijk bedreigde soorten werden in 1984 drie territoria vastgesteld. Grutto, Tureluur, Kievit, Gele Kwikstaart, Graspieper broeden er, Veldleeuwerik en Patrijs gingen in aantal achteruit. Daar vindt men nog de 'ouderwetse' biotopen zonder wegen, vaak laat gemaaid en nauwelijks door mensen bezocht.

Wat betreft de watervogels is de Zomertaling vermeldenswaard. De Zwarte Stern verdween er, Slobeend en Meerkoet gingen in aantal achteruit. Bergeend, Kuifeend en Fuut broeden er. Het Porseleinhoen broedt er ook en de Kleine Karekiet vestigde zich er. De meidoornhagen bleven in redelijke mate aanwezig en de wilgenopslag rond de plassen bij Angeren biedt veel nieuwe nestgelegenheid. De Ekster nam nog verder in aantal af. Steenuil en Ransuil zijn nog steeds aanwezig.

Ook buiten de broedtijd is het gebied van belang, vooral voor Rietganzen en Kolganzen, maar ook andere soorten zoals Kleine Rietgans, Dweggans en Brandgans werden er gezien. Voor de Kleine Zwaan is het een belangrijk overwinteringsgebied met een maximum van ongeveer 400 exemplaren. Ook de Smient en de Wintertaling bezoeken het gebied intensief. Tijdens

de trek worden er Goudplevieren gezien (tot 300 stuks) en er bevindt zich een belangrijke slaapplaats voor Grutto's (in het voorjaar) en Wulpen (in de wintermaanden tot 580 stuks). Op de ondergelopen uiterwaarden zijn vaak veel ruiters en strandlopers te zien. Onze vijf inheemse ralle-soorten zijn er alle waargenomen, broedend of territorium vormend.

Rina van Thiel, Ton Denters, Edwin Evers & Jos Pilz-ecker: Huissense Waarden (Zuid) in de kijker. 69 bladzijden, diverse foto's, 6 kaartjes en grafieken (1988). Uitg. Vogelwerkgroep Arnhem en Omstreken, Voetiuslaan 18-4, 6828 TG Arnhem, 085-515 992. Exemplaren kunnen telefonisch of schriftelijk besteld worden. Prijs f 5,-.

Zes jaar broedvogelonderzoek Noordhollands Duinreservaat

Als PWN-Nieuwsbrief 4/april 1987 verscheen een rapport van zeventien bladzijden, samengesteld door Q.L. Slings & C.N. de Vries over 'Zes jaar broedvogelonderzoek van de Vogelwerkgroep Castricum: resultaten'. Uit de verkregen gegevens wordt geconcludeerd dat over de periode 1979-1984 in het Noordhollandse Duinreservaat de vogelbevolking van de struwelen weinig is veranderd, dat die van de open duinen is verarmd en die van de bossen is verrijkt. Maar naar de oorzaken kan slechts gegist worden. Vooral aan de planning van beheer en onderzoek aan het open duin zou thans extra aandacht moeten worden besteed.

■ Provinciaal Waterleidingbedrijf van Noord-Holland (PWN), postbus 5, 2060 BA Bloemendaal, 023-223 344/223 102. De Nieuwsbrief nummer 4 1987 is niet meer voorradig.

De Hekslootpolder

De Hekslootpolder is het veenweidegebied tussen Haarlem en Spaarndam. Het kenmerkt zich door een oorspronkelijk verkavelingspatroon en een daarmee samenhangende rijke flora en fauna. Zo broeden er grote aantallen weidevogels (inclusief Zomer- en Wintertaling en Watersnip) en heeft het gebied een belangrijke functie voor doortrekkers en wintergasten, met name Lepeelaar, Smient, Goudplevier en Kemphaan (Het Vogeljaar 35(2) : 74-78).

Sinds enkele jaren is er een strijd gaande omtrent de bestemming van het gebied tussen de gemeente Haarlem, die er woningen wil bouwen en het recreatieschap Spaarnewoude, die het gebied wil inrichten voor recreatieve doeleinden. De in 1985 opgerichte vereniging 'Behoud de Hekslootpolder!' wil met het uitbrengen van een rapport de ontstane patstelling doorbreken. Kernpunt van het rapport is, dat uitgaande van de huidige functies van het gebied een synthese tot stand komt tussen natuurbehoud, agrarisch beheer en extensieve recreatie. Uitgangspunt hierbij is geweest dat de bestaande cultuurhistorische, natuurwetenschappelijke en landschap-pelijke waarden zo veel mogelijk onaangetast dienen te blijven en zo mogelijk ontwikkeld en vergroot zouden moeten worden. De vereniging komt op grond hiervan tot een gedegen inrich-

tingsvoorstel, waarbij de belangrijkste elementen zijn: een centraal gelegen beheersgebied, ontsluiting van de randen voor extensieve recreatie (wandelen en fietsen), enige natuurbouwelementen (kemphanenplasje, oeverwaluwwand, een kruidenrijke overgangssituatie) en een milieucentrum welke aandacht zou kunnen besteden aan het veenweidegebied.

T. van den Boomen, J.E. Broekens-Verwer, E.J. van Huijssteeden, J. de Jongh & J.J. Stuart: De Hekslootpolder, nieuwe contouren aan de stadsrand. 30 bladzijden, 6 foto's, 3 pentekeningen, 10 figuren (1988). Uitg. Vereniging 'Behoud de Hekslootpolder!', Haarlem. Prijs f 5,- (exclusief f 2,50 portokosten). Te bestellen door storting op gironummer 5 038 962 ten name van Vereniging 'Behoud de Hekslootpolder!', Karel Doormanlaan 132, 2024 HP Haarlem, onder vermelding van 'nieuwe contouren aan de stadsrand'.

Tringa's waarnemingsgebied

Het werkgebied van de Vogelwerkgroep Schagen 'Tringa' omvat de gemeenten Callantsoog, Dirksborn, Oudkarspel, Petten, Schagen, Sint Maarten, Warmenhuizen, Wieringerwaard, 't Zand, Zijdewind en Zijpersluis. Gedurende een onderzoeksperiode van zeven jaar (1978-1984) werden alle vogelwaarnemingen verzameld in Tringa's 10de Ecoverslag (161 bladzijden). Noordzee en strand vallen, althans voor dit verslag, buiten het kader van het onderzoek. De beschrijvingen van de 223 soorten zijn door verschillende auteurs samengesteld. De presentie in het gebied wordt ook in vakken aangegeven. Bij de soortbeschrijving staat bij elke vogelsoort een pentekening van de besproken vogelsoort. Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de Vogelwerkgroep Tringa is hiermee een belangrijke vastlegging een feit geworden.

Jack Manneveld, Daan Wolfskeel, Ruud Costers & Jan Smit (eindredactie): Vogels in Tringa's werk- en waarnemingsgebied. Ecoverslag nummer 10. 161 bladzijden (1988). Prijs f 6,-. Te bestellen door storting van f 10,50 (inclusief portokosten) op girorekening 4 181 778 ten name van de Vogelwerkgroep Tringa, Schagen of af te halen bij A. Bosma, Loet 25, 1741 BM Schagen, 02240-98 265.

Zoetwatermoeras Oostvaarders-plassen

Dit rapport heeft tot doel het inzicht te vergroten in de ecologische ontwikkeling van het zoetwatermoerasgedeelte van het natuurgebied de Oostvaardersplassen. Dit inzicht is noodzakelijk voor het ontwikkelen van een visie met betrekking tot inrichting en beheer van het gebied waarmee handhaving c.q. uitbreiding van de natuurwaarden zo goed mogelijk wordt nagestreefd. Naast een algemene beschrijving van het ecologisch functioneren van zoetwatermoerasgebieden (deel 1) en het ecologisch functioneren van de Oostvaardersplassen (deel 2) wordt in deel 3 de inrichtings- en beheersproblematiek geanalyseerd en worden oplossingsrichtingen en beheersmiddelen besproken.

C.W. Iedema & P. Kik: Het zoetwatermoeras de oostvaardersplassen. 132 bladzijden, figuren, tabellen, 9 bijlagen. Fievobericht nummer 259 (1985). Uitg. Rijksdienst

voor de IJsselmeerpolders, Lelystad. ISBN 90-6914-013-6. Prijs *f* 17,-, inclusief verzendkosten, door overmaking op postrekening 869 847 ten name van de Bibliotheek Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, postbus 600, 8200 AP Lelystad.

Habitatgebruik en voedselkeuze van Grauwe Ganzen

Om het inzicht te vergroten in de draagkracht van het buitenkaadse gebied van de Oostvaardersplassen voor Grauwe Ganzen in het voorjaar is in 1983 onderzoek verricht naar de invloed van biomassa, produktie, voedselkwaliteit en voedselbereikbaarheid op habitatgebruik en voedselkeuze. Daarnaast is de rietbegrazing binnen de kade tijdens de ruiperiode bestudeerd. Bij de voedselkeuze spelen vooral kwaliteit en bereikbaarheid een rol, bij het habitatgebruik zijn tevens biomassa en produktie van belang. Op basis van voedselproduktie- en begrazingsdrukmetingen wordt geconcludeerd dat de draagkracht in het vroege voorjaar onvoldoende is om alle Grauwe Ganzen in de Flevopolders van voedsel te voorzien, hetgeen mede veroorzaakt wordt door de aanwezigheid van Kolganzen. Op grond van de gevonden resultaten wordt uitbreiding van het areaal grasland beschouwd als de meest effectieve wijze om de draagkracht in deze voor de ganzen kritieke - periode te vergroten.

C.W. Iedema & P. Kik: Habitatgebruik en voedselkeuze van grauwe ganzen in de oostvaardersplassen. 54 bladzijden, 13 tabellen, 18 figuren, 7 bijlagen. Flevobericht nummer 255 (1985). Uitg. Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, Lelystad. ISBN 90-6914-009-8. Dit rapport is te bestellen bij de bibliotheek van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, postbus 600, 8200 AP Lelystad, tegen betaling van *f* 12,-, inclusief verzendkosten op postrekening 869 847.

Weidevogelbevolking Kievitslanden 1966-1982

In dit rapport wordt de ontwikkeling van de weidevogelbevolking in de Kievitslanden 1966-1982 beschreven in relatie tot het beheer en de uitwerking ervan. De Kievitslanden liggen ten noorden van Harderwijk langs het Veluwemeer en omvatten 98 ha nat grasland. Na een aanloopfase nemen de aantallen toe in de periode 1969-1975 waarna een afname volgt tot in 1982. Deze gang van zaken treedt op zowel in hooiland als in weiland. Per soort vindt een zelfde ontwikkeling plaats zij het dat de kritische soorten gemiddeld eerder hun grootste dichtheid bereiken dan de andere. De geschetste ontwikkeling komt in de overeenkomstige periode in andere weidevogelgebieden niet voor zodat de verklaring er plaatselijk voor gezocht moet worden. Het gevoerde beheer zonder bemesting werkt verschralend. In het hooiland is de grasproduktie sterk afgenomen terwijl in het hooiland en het weiland het voedselaanbod sterk is afgenomen. De afname van voedsel en dekking biedende vegetatie zijn vermoedelijk oorzaak van de daling van het aantal broedparen weidevogels (Kievit, Grutto, Tureluur, Kemphaan, Watersnip en Scholekster).

M. Zijlstra: De weidevogelbevolking van de kievitslan-

den in de periode 1966-1982. 45 bladzijden, 30 figuren, 6 tabellen. Flevobericht nummer 266 (1986). Uitg. Rijksdienst voor de IJsselmeerpolder. Lelystad. ISBN 90-369-1019-6. Prijs *f* 12,-, inclusief verzendkosten, door overmaking op postrekening 869 847 ten name van de Bibliotheek Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, postbus 600, 8200 AP Lelystad.

Veranderingen in avifauna en beheer Engbertsdijksvenen

Als afstudeerproject voor de cursus OUBC-5 onderzocht de auteur de veranderingen in vegetatie en avifauna in de Engbertsdijksvenen in Noordwest-Twente, gemeente Vriezenveen. Tevens werd het beheer onder de loep genomen. Het toekomstige beheer zou niet uitsluitend op de flora gericht moeten zijn, maar er zou meer rekening gehouden moeten worden met de avifauna. De groep heidevogels moest grote verliezen lijden, terwijl de water- en moerasvogels zich sterk konden uitbreiden. Ook voor niet-broedvogels heeft het reservaat een grote betekenis (Taigarietgans, overnachtingsplaats voor Grutto's). Het rapen van eieren van Kokmeeuwen blijkt zeer verstrend te werken. Zelfs bijzondere soorten als Zwarte Stern en Geoorde Fuut hebben daarvan te lijden. Het reservaat kreeg in 1987 landelijke bekendheid door de daar optredende muggenoverlast.

De oppervlakte water steeg van 10 ha in 1978 tot 125 ha in 1987. Door diverse beheersmaatregelen is het aanzien van het reservaat sterk veranderd. Vanaf 1978 is de vogelstand er gevolgd. In de wijdere omgeving wordt door de jagers geprofipteerd van de aantrekkingskracht van de Engbertsdijksvenen als rustgebied voor grote aantallen watervogels, welke in die omgeving foerageren. Daarom kan men zich niet verenigen met de jacht op Taigarietganzen, welke in de Engbertsdijksvenen een belangrijk rustgebied hebben en daarbuiten genadeloos worden geschoten.

Geert Euverman: Hoogwater in het hoogveen. Veranderingen in vegetatie en avifauna en het beheer in de Engbertsdijksvenen, 1978-1988. 78 bladzijden, vele figuren en tabellen (1988). Uitg. Staatsbosbeheer Twente. Zie ook 'Het Vogeljaar' 36(6) : 267.

Engbertsdijksvenen en Oostvaardersplassen wetlands van internationale betekenis

De ministerraad is 20 januari 1989 accoord gegaan met de aanmelding van de Engbertsdijksvenen in Overijssel (975 ha) en de Oostvaardersplassen in de polder Zuidelijk Flevoland (5.600 ha) als wetland van internationale betekenis. De aanmelding vindt plaats op voorstel van minister ir. G. Braks (Landbouw en Visserij) overeenkomstig de Conventie van Ramsar (de zogenaamde 'Wetlandsconventie'). Beide gebieden voldoen nu aan de criteria, die de conventie stelt.

Van de circa 400 soorten vogels, die in Nederland voorkomen, zijn er ruim 200 soorten in de Engbertsdijksvenen waargenomen, waarvan circa 85 soorten als broedvogel. Aan de westrand van het gebied bevindt zich één van de grootste

kolonies van de Oeverzwaluw (vijftig broedparen) van Nederland.

De ontwikkeling van de Oostvaardersplassen naar een volledig zoetwatermoeras-ecosysteem is nog in volle gang. De waarde van het gebied ligt vooral in de overeenkomst met ecosystemen, die ooit kenmerkend zijn geweest voor de grote rivierdelta's van Europa. Het is uitzonderlijk rijk aan vogels. Een belangrijk deel van de Noordwesteuropese populaties van de Wintertaling, het Porseleinhoen en de Visarend verblijft jaarlijks voor een bepaalde periode in dit gebied.

De overheid verplicht zich met de aanmelding van deze gebieden tot het voeren van een dusdanig beheer dat het onderhoud en het verstandig gebruik van het gebied voor zover mogelijk worden bevorderd. Tevens is de overheid verplicht met andere landen wetenschappelijk onderzoek en uitwisseling van gegevens en publicaties met betrekking tot deze gebieden te bevorderen. Eveneens is de overheid verplicht om door een goed beheer de watervogelstand in beide gebieden te vermeerderen.

Na de aanmelding van deze gebieden zullen elf gebieden zijn aangemeld voor de opname in de zogenaamde Lijst van Wetlands van Internationale Betekenis. Reeds eerder zijn aangemeld het Naardermeer (750 ha), de Grootte Peel (900 ha), de Zuidwaard, Biesbosch (1.700 ha), De Weerribben (3.400 ha), de Boschplaat (4.400 ha), Griend (100 ha), de Waddenzee (250.000 ha), de Oosterschelde en het Markietzaatsmeer (38.000 ha).

Persbericht van het ministerie van Landbouw en Visserij nummer 10, 20 januari 1989.

Broedvogelinventarisatie Kotten-Winterswijk 1983

Zojuist verscheen een werkverslag van de broedvogelinventarisatie van Kotten-Winterswijk 1983, die door de Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek is uitgevoerd. De gegevens hebben nog niets aan actualiteit verloren. Het is een goede graadmeter voor de kwaliteiten van landschap en vegetatie in Kotten. Een gebied van circa 560 ha werd op broedvogels onderzocht. Vanaf 1973 werden er zeker negentig broedvogelsoorten vastgesteld en alleen in 1983 werden 83 broedvogelsoorten genoteerd. Twaalf soorten komen er voor die op de lijst van bedreigde vogelsoorten staan vermeld (waaronder IJsvogel, Grote Gele Kwikstaart, Grauwe Klauwier en Ortolaan). De bescherming van deze soorten is tot nog toe geheel ontoereikend. Ook worden een aantal landschappelijke ontwikkelingen gesignaleerd, waarvan de boodschap voor instanties voldoende duidelijk moet zijn. Per soort worden de broedvogels besproken en veelal geïllustreerd met een verspreidingskaart. De Tortelduif is er nog een vrij algemene broedvogel, er bleef nog één paar van de Gele Kwikstaart over terwijl er in 1974-1975 nog zes territoria werden geteld, de Grote Gele Kwikstaart is er nog een vrij talrijke broedvogel, Roodborsttapuit en Paapje komen er nog maar zeer schaars voor, maar de Grauwe Vliegenvanger is hier nog zeer talrijk, de Grauwe

Klauwier een zeer schaarse broedvogel en de Ortolaan een zeer schaarse tot vrij schaarse broedvogel. Een lijst van niet-broedvogels volgt tot besluit.

De vogelfotografie blijkt schadelijk voor de broedsels van de IJsvogel te zijn. Een plaatselijke politieverordening zou het fotograferen van een aantal vogelsoorten in de broedtijd moeten kunnen verbieden, de jacht wordt er nog intensief bedreven, de spoorbaan lijdt schade van bespuitingen, het verwijderen van ruigtes doet de laatste Grauwe Klauwieren verdwijnen, het verharde van de zandwegen doet Geelgors en andere gangvogels verdwijnen. De 'sluipende achtergang', zoals uitbreiding van de camping is een gevaar en een grote bio-industrie in Duitsland kan nog steeds ongehinderd grote hoeveelheden kalvergier in de Kleine Beek lozen! Het is te hopen dat dit gebied nog tijdig gered wordt, maar daar moet dan wel grote en serieuze haast mee gemaakt worden.

Eindredactie Jan Grotenhuis (in samenwerking met Rudi Lanjouw & Toon Veerman): Broedvogelinventarisatie Kotten-1983. Intern verslag, 109 bladzijden, 7 bijlagen, vele verspreidingskaartjes (1988). Uitg. Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek. Contactadres: Vredensestraat 27, 7101 MJ Winterswijk, 05430-18 371.

De Borkense baan 1975-1988

Omdat kortgeleden bekend is geworden dat de Nederlandse Spoorwegen de sinds 1979 niet meer gebruikte spoorbaan van Winterswijk naar Borken op wil gaan breken en de grond, al dan niet in kavels, wil verkopen is er bij natuurliehebbers, veldbiologen en wetenschappers enige onrust ontstaan. Dit heeft tot gevolg gehad dat van de 'Borkense baan', zoals dit traject wel wordt genoemd, een inventarisatie van de veldbiologische informatie over dit gebied uit de jaren 1975-1988 is verschenen. Het gebied heeft nog een zeer rijke fauna en flora en in een aantal opzichten rekent men het tot het beste dat Winterswijk nog aan natuur heeft te bieden.

Het rapport wil nadrukkelijk pleiten voor het veiligstellen van de grote natuurwaarden van deze spoorbaan en voor het instellen van een adequaat beheer voor het gehele traject. Wat broedvogels betreft vermeldt het rapport onder meer Bosrietzanger (14 broedparen), Geelgors (28 broedparen), Grauwe Klauwier (2 à 3 broedparen), Paapje (maximaal 2 broedparen), Roodborsttapuit (maximaal 2 broedparen), Nachtegaal, Boompieper, Gekraagde Roodstaart, Tuinfluiter, Spotvogel en tal van andere vogelsoorten. Voor de gehele Borkense baan (lengte 5,9 km) wordt het aantal broedvogels op 296 territoria geschat.

Jan Stronks & Steven van den Brand: De Borkense baan 1975-1988. 20 Bladzijden, een inventarisatie en interpretatie van de floristische en faunistische waarnemingen in de periode 1975-1988, met talloze pentekeningen (1989). Uitg. Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, afd. Winterswijk, Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie, afd. Winterswijk, Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek, Herpetologische Studiegroep Gelderland. Nadere inlichtingen bij de Studiegroep Borkense baan, per adres Jan Stronks, Badweg 8, 7101 JZ Winterswijk, 05430-21 967.